

"לא היתה ישיבה רצינית אחת על גיבוש עסקת חבילה"

כך אומר יוסי רוזן, מנכ"ל החברה לישראל וחבר בכיר בהתאחדות התעשיינים. לדבריו, השכירים בהחלט זכאים לקבל פיצוי הולם בעקבות האינפלציה, אך רצוי שהדבר יקרה במסגרת עסקה עם המעסיקים והממשלה. לדעתו, השחיתויות החשבונאיות בארה"ב לא יגיעו לישראל
סבר פלוצקר

אי-אפשר שלא לפצות את השכירים, אומר יוסי רוזן, תעשיין, מנכ"ל החברה-לישראל ויו"ר ועדת העבודה של התאחדות התעשיינים. רוזן, מהבולטים בקהיליית המנהלים המקצועיים, מצדד בעסקה בין המעסיקים, האוצר וההסתדרות. "אני לא אוהב משא ומתן מלווה באיומים", הוא אומר, "ההסתדרות מאיימת בשביתות, האוצר מאיים במסים נוספים, המעסיקים מאיימים בפיטורים. כולם מאיימים על כולם, אבל כולם יצטרכו להסתדר עם כולם".

"במהלך השנה שחלפה", מספר לי רוזן, "לא היתה אפילו ישיבה משותפת רצינית אחת על גיבוש עסקת חבילה. היו דיבורים שהסתיימו בלא כלום". רוזן מצר על כך. "שחיקה עמוקה של כוח הקנייה של העובדים", הוא אומר, "תעמיק את המיתון ולא תשפר את רוחיות התעשייה. אנחנו רוצים לראות את העובדים שלנו הולכים הביתה עם שכר עבודה מכובד". "כשבחצי-שנה עולים המחירים ביותר מ-6%", הוא אומר, "העובד השכיר זכאי לפיצוי על השחיקה". לפיצוי חלקי: "אנחנו יכולים לשלם תוספות-שכר רק מגידול בפריון העבודה. רק מהתייעלות. עלות השכר ליחידת התקופה לא יכולה לעלות".

מתעסקים בחשבונאות במקום לנהל

במרומי משרתו כמנכ"ל קבוצה תעשייתית גדולה, רוזן לא רואה באופק סיום למיתון. המשק לא יתאושש, להערכתו, כל עוד נמשכת המלחמה ואין רגיעה בטחונות. "במצב הביטחוני הקיים", מספר לי רוזן, "ליזמים אין חשק להשקיע, לצרכנים אין חשק לקנות. הזרים הפסיקו להתעניין בהשקעות חדשות בישראל, וממראה העיניים בשידורי הטלוויזיה הם רק נחרדים". "הקץ למלחמה", פוסק יוסי רוזן, "הוא תנאי בל-יעבור לצמיחה".

התנאי הנוסף: החזרת היציבות לשוקי ההון. בגילוי לב אופייני מתוודה רוזן: "שאף אחד לא יספר לך כי חזה מראש את פיחות השקל ואת האינפלציה המהירה". לפני חצי-שנה לא היו תרחישים כאלה במגזר העסקי. אף תעשיין לא לקח אותם בחשבון. כעת, אומר רוזן, "המנהיגות הכלכלית תיבחן ביכולתה להחזיר לנו את היציבות ולעצמה את האמינות".

איך משפיע חוסר היציבות עליך כמנכ"ל?

רוזן: במקום לנהל עסקים ריאליים, אני נאלץ לנהל עסקות פיננסיות מסובכות, להתגונן נגד פיחות, נגד ייסוף, נגד ייקורים. לשמור על עצבים ולא להגיב לפאניקה.

הפיחות טוב לתעשייה?

"הפיחות מסייע לתעשיות היצוא, מתחיל לפצותן על הירידה החדה בביקושים בחול. לתעשיות המקומיות, הפיחות לא עוזר. אלו נפגעו גם מההתייקרות וגם מהעלאת הריבית. חלק מהתעשיינים עדיין לא מודע לעוצמת המכה. הם יחטפו אותה במאזנים כספיים של החודשים הבאים".

החברה לישראל שותפה, יחד עם ויונדי הצרפתית, במיזם ההתפלה שסוף-סוף אושר להקמה. מתי נראה מים מותפלים ראשונים?

"אנחנו עדיין תקועים בכבלי הבירוקרטיה. כשאלה יותרו, נעמוד על הרגליים תוך שנה וחצי. פרויקט ההתפלה בקפריסין החל לפעול 15 חודשים מיום קבלת ההחלטה על-ידי הממשלה. אצלנו, מי יכול לספור את השנים ואת החודשים שחלפו מאז דובר על ההתפלה ככורח לאומי?".

ההתפלה תפתור את משבר המים בישראל?

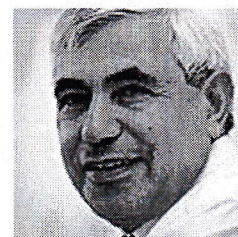
"לגמרי. ישראל, מדינה מודרנית היושבת לחוף ים ולרשותה טכנולוגיית התפלה מתקדמת וזולה - אנחנו נתפיל את המים במחיר ממוצע של 57 סנט לקוב - לא צריכה לסבול ממחסור במים. לעולם לא. אין כל בעיה כלכלית וטכנית להקים בו-בזמן כמה מתקני התפלה בהיקף כולל של 400 מיליון קוב מים בשנה".

ויונדי לא נסוגה מהשקעה בישראל?

"לא. הצרפתים דווקא פעילים מאוד".

שלחו להדפסה

מצב המשק

רוזן. "הקץ למלחמה - תנאי לצמיחה" צילום: משה שי

לחצו כאן להגדיל הטקסט

מי יממן את הפרויקט? בנקים זרים?

"לצערי, לא. קשה היום לקבל אשראי להשקעות לזמן ארוך בישראל מבנקים לא-ישראליים. יש להם מגבלות שונות. אנחנו לא אוהבים את המצב, אבל מתרגלים אליו".

האם נותר עוד משהו משיתוף הפעולה בין כימיקלים-לישראל לבין מפעלי ים-המלח הירדניים?

"בתנאי שלום, היינו מועמדים לקנות אותם. אבל הקשרים העסקיים שלנו איתם נותקו עם פרוץ האינתיפאדה. תוכניות לפרויקטים משותפים לא התממשו. אתה רואה, אין מסילת ברזל משותפת לעקבה".

"תעשיית הכימיקלים", מספר רוזן, "סבלה ממיתון עולמי, כמו כולן. בחודשים האחרונים היא מתאוששת. הביקושים מגיעים בעיקר ממשקים מתעוררים: סין, הודו וברזיל".

אתה מנהל קונצרן תעשייתי מגוון, שהחשבונאות שלו מסובכת. מהכרתך הקרובה עם רואי החשבון, האם ייתכנו בישראל שערוריות בדיווח כספי כפי שהיו בארה"ב?

"אני שם את נפשי בכפי ואומר - לא. הדיווח העסקי בישראל נקי הרבה יותר ושמרני הרבה יותר מאשר בארה"ב. אני, לדוגמא, אף-פעם לא ראיתי את עצמי עבד לאיזה אנליסט בבורסה באחד-העם או בוול-סטריט".

בסוף השיחה אנחנו חוזרים לעסקת החבילה. יוסי רוזן פועל במרץ לקשירתה, נפגש עם שר האוצר, עם חבריו המעסיקים, עם נציגי עובדים. רוזן: "לא צריך להשיג אמנה כלכלית-חברתית לזמן ארוך, שתחייב את הממשלה, את ההסתדרות ואותנו לעולמי-עד. מספיקה לנו עסקת חבילה קצרת-מועד, שתחזיק את המשק ולא תיתן לו ליפול - עד סוף המיתון".

"עד סוף המיתון", אומר יוסי רוזן, "ונאנח".

חזרה